

16. roku, po případě 18. roku (§ 3, odst. 1.) (mladistvým), i když jsou v průvodu dospělých, ve veřejných místnostech (hostincích, kavárnách, restauracích, výčpech, obchodech, automatech, bufetech a pod.), dále na výletistích, poutích a pod. k požití na místě se zakazuje.

Zakazuje se také, aby dorostlí ve veřejných místnostech a místech uvedených v 1. odstavci dětem a mladistvým osobám dávali alkoholní nápoje podávati a dovolovali podaných nápojů požívati.

Podávání alkoholních nápojů dětem a mladistvým osobám, které je odnášejí mimo výčep k požívání osobám dle zákona toho k tomu oprávněným, nespadá pod tento zákaz.

§ 2. — Kdo je zodpověden za vedení živnostenských podniků v § 1 naznačených, jest zodpověden za to, aby se dbalo zákazu vysloveného v § 1, i když hostů sám neobsluhuje, nýbrž dává je obsluhovati osobami jinými. Trestní jsou i zaměstnanci nedbající poučení svého zaměstnavatele.

Rodiče a pěstouni dětí a mladistvých jsou rovněž zodpovědní, jestliže tito s jich vědomím požívají alkoholních nápojů.

§ 3. — Osoby, které v místnostech a místech uvedených v 1. odstavci § 1 žádají k požívání pivo nebo víno, nechť vykáží se úředním potvrzením, že dokonaly 16. rok věku; osoby, které žádají jiných alkoholních nápojů (§ 1, odst. 1.), nechť vykáží se úředním potvrzením, že dokonaly 18. rok věku.

Každý, kdo nápoj podává (§ 1), je povinen odepřít podávání alkoholních nápojů, může-li vzejíti pochybnost o věku osoby (§ 3), již se má nápoj podati.

Při zábavách tanečních přísně se zakazuje podávati komukoliv jiné alkoholní nápoje kromě piva a vína.

§ 4. — Přestupky tohoto zákona trestají politické úřady (na Slovensku a v Podkarpatské Rusi policejní vrchnosti administrativní), a to pokud jde o živnostníky, pokutou od 20 do 10.000 Kč, v případě nedobytnosti vězením (uzamčením) od 24 hodin do 3 měsíců, jinak pokutou od 20 do 1000 korun, v případě nedobytnosti vězením (uzamčením) od 24 hodin do 14 dnů. Před prvním potrestáním budiž dána úřední výstraha.

Dopustí-li se živnostník opětovně přestupku podle tohoto zákona, může býti vysloveno odnětí živnostenského oprávnění po rozumu živnostenského řádu (zábora).

Pokuty připadají státu.

§ 5. — Zákon tento nabývá účinnosti 6 neděl po svém vyhlášení. Provedením jeho pověřuje se ministr veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy se zúčastněnými ministry.

(Vyhlášen v 26. částce Sb. z. a n. dne 18. března 1922.)

Péče o válečné poškozence.

Zákon ze dne 25. ledna 1922, č. 39, kterým se mění a doplňují některá ustanovení zákona ze dne 20. února 1920, čís. 142 Sb. z. a n., o požitcích válečných poškozenců.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Článek I.

Některá ustanovení zákona ze dne 20. února 1920, č. 142 Sb. z. a n., se mění, případně doplňují, a budou napříště zníti takto:

§ 1, odst. 2. — Podmínkou nároků na důchod je státní občanství v Československé republice. Od požadavku toho může ministerstvo sociální péče v dohodě s ministerstvem financí upustiti, jde-li o příslušníky zahraničních vojsk československých a jejich pozůstalé a není-li o ně jinak zákonem postaráno.

§ 2, odst. 1. — Nárok na požitky přísluší válečnému poškozenci, jehož roční příjem není větší nežli Kč 6000; je-li však vyšší jeho příjem menší nežli součet Kč 6000 a důchodu (§ 6), jenž by válečnému poškozenci jinak příslušel, jest mu přiznati důchod v částce, doplňující tento součet. Ustanovení toto podrží platnost do 31. prosince 1923.

Jako odst. 3. v § 2 jest vsunouti:

Má-li válečný poškozenec rodiče neb předky, kteří dle zákona jsou povinni přispívati k jeho výživě, započítává se též do příjmu válečného poškozence onen díl příjmu rodičů neb předků, jenž vypočten podle počtu členů rodiny by na něho připadl.

§ 3. — Žijí-li s válečným poškozencem ve společné domácnosti osoby, k jejichž výživě válečný poškozenec podle zákona jest povinen přispívati a skutečně přispívá, zvyšuje se částka, uvedená v § 2, o 10% za každou jednotlivou takovou osobu, nejvýše však o Kč 4000 ročně, v případech zvláštního ohledu hodných o 5000 Kč.

§ 4. — Válečný poškozenec, jemuž byly uděleny licence (koncese) ku provozování biografu, místo třídní loterie, trafika nebo podnik, jenž ministerstvem sociální péče bude prohlášen za rovnocenný, má nárok na důchod pouze tenkrát a potud, když a pokud příjem z těchto podniků nepřevyšuje o 100% požitků, jež by mu jinak dle tohoto zákona příslušely. Totéž platí obdobně o příjmu z výslužných anebo zaopatřovacích požitků, příslušejících válečnému poškozenci od státu, země, kraje, obce nebo veřejného fondu, jakož i z pensijního (provisního) fondu soukromé dráhy sloužící veřejné dopravě, nabyli-li válečný poškozenec těchto požitků před nebo se vznikem nároků na důchod podle tohoto zákona.

Válečný poškozenec, jenž byl přijat do služeb státu, země, kraje, obce nebo veřejného fondu nebo nějakého jejich podniku, jakož i do služeb soukromých drah za týchž pracovních podmínek, za jakých jsou přijímáni jiní zřízení téže kategorie služební, a jehož služební požitky (peněžitě a naturální) převyšují 6000 Kč ročně, má po dobu, po kterou má požitky z tohoto služebního poměru, nárok jenom, je-li aspoň z 50% neschopen k výdělku; v tomto případě přísluší mu polovice důchodu, jenž by mu jinak podle tohoto zákona příslušel. Při tom platí o příjmu z tohoto služebního poměru obdobně ustanovení § 2, odst. 4., tohoto zákona.

§ 5. — V § 5 zařaduje se jako odst. 2.:

Obdobné výjimky mohou býti povoleny ve prospěch válečných invalidů, jichž výdělečná schopnost jest snížena aspoň o 50%, kteří však mimořádnou pracovitostí docilují pracovního (služebního) příjmu nad hranici § 2 zákona stanovenou.

§ 7. — Důchodová základna činí u invalidního důchodu v případě, že výdělečná schopnost invalidy [§ 1, lit. a), zákona ze dne 8. dubna 1919, č. 199 b. z. a n.], je snížena aspoň o 55%, 2400 Kč ročně, jinak 1800 Kč ročně.

§ 8. — Invalida, jehož výdělečná schopnost byla snížena aspoň o 85%, má nárok na plný důchod invalidní, jenž činí 2400 Kč ročně.

Při menší ztrátě výdělečné schopnosti vzniká invalidovi nárok na částečný důchod invalidní, odpovídající ztrátě výdělečné schopnosti odpovídající 10%, a to tak, že při snížené výdělečné schopnosti aspoň o 75%, ale méně než 85%, vzniká nárok na 80% příslušné důchodové základny (§ 7), při snížení výdělečné schopnosti aspoň o 65%, ale méně než 75%, na 70% příslušné důchodové základny, a tak dále sestupně vždy o 10% až při snížení výdělečné schopnosti aspoň o 20%, ale méně než 25%, vzniká nárok na 20% příslušné důchodové základny. Ztráta výdělečné schopnosti nedosahující 20% nezakládá nároku na důchod invalidní.

§ 10. — Invalidovi přísluší příplatek 10% k základnímu důchodu (§§ 7 a 8) na každé nezaopatřené dítě do 18 let, pokud invalida pečuje o jeho výživu a pokud toto dítě není výdělečně činné. Jde-li o dítě, které pro chorobu duševní nebo tělesnou není schopno se živiti, přísluší tento příplatek i přes 18. rok, nejdéle však do 21 let.

Stejný příplatek 10% základního důchodu přísluší na manželku nebo družku invalidovu žijící s ním ve společné domácnosti, nemůže-li býti výdělečně činná.

Ministerstvo sociální péče zmocňuje se ve výjimečných případech povolit v dohodě s ministerstvem financí příplatek i na děti přes 21. rok, pokud jsou úplně neschopny k výdělku.

Provdání dcery je považováti za zaopatření její.

§ 11, odst. 2. — Po dobu ošetřování v léčebném ústavě odpočívá nárok na důchod invalidní, rodině invalidově přísluší však polovice jeho úhrnných požitků podle tohoto zákona s tím, že příplatek podle § 10 bude vyplácen nezkráceně. Totéž právo vzniká rodině invalidově, je-li invalida umístěn na státní náklad v nějakém ústavě ke školení. Je-li však výživa rodiny válečného invalidy, jenž byl dán v ošetření do léčebného ústavu, podstatně závislou od jeho pracovního příjmu a pobyt v léčebném ústavě ohrožena, přísluší rodině po dobu tohoto ošetřování polovice úhrnných požitků invalidy úplně výdělku neschopného (§ 8, odst. 1.) s tím, že příplatek podle § 10 bude vyplácen nezkráceně.

V § 11 zařadí se jako odst. 8. a 9. tato ustanovení:

Ministerstvo sociální péče se zmocňuje, aby v dohodě se zúčastněnými ministerstvy stanovilo zvláštní mimořádná opatření pomocná (pomoc léčebnou) pro invalidy nebo příspěvky peněžité při léčení válečného invalidy mimo nemocnici neb ústav léčebný, t. j. při léčení domácím neb ambulatorním.

Ministerstvo sociální péče se zmocňuje, aby v dohodě se zúčastněnými ministerstvy učinilo vhodná opatření k umístění válečných invalidů úplně neschopných k výdělku, kteří nemají osob povinných k jejich výživě ve smyslu občanského práva, v ústavech (útulcích) zvláště k tomu určených. Po dobu jejich zaopatření v těchto ústavech odpočívá výplata požitků dle tohoto zákona.

§ 13, nový odst. 2. — O případném nároku na vdovský důchod manželek rozloučených bude rozhodnuto vládním nařízením.

§ 17. — Plný důchod vdovský činí 600 Kč ročně. U vdov neb družek, jejichž výdělečná schopnost jest snížena alespoň o 50% anebo které pečují aspoň o 2 vlastní nezaopatřené děti mladší 16 let, činí důchod vdovský 900 Kč.

Vdovy neb družky bezdětné, jejichž výdělečná schopnost není snížena aspoň o 30%, nemají nároku na vdovský důchod.

Vdově nebo družce, jež je zcela neschopna k výdělku nebo překročila 55. rok svého věku, přísluší příplatek 200 Kč ročně.

§ 18a. — Ministerstvo sociální péče se zmocňuje, aby po slyšení příslušné okresní komise pro mládež a poručenského úřadu dle okolností buď úplně nebo částečně odebralo důchod vdově neb družce, která zanedbává výchovu či výživu svých dětí, o něž je povinna pečovat, a aby použilo tohoto důchodu k výchově a výživě oněch dětí.

§ 19. — V § 19 jest zařaditi jako odst. 2.:

Sdíle-li vdova nebo družka společnou domácnost s mužem, odpočívá její důchod po dobu tohoto spolužití.

§ 20. — Důchod sirotčí přísluší nezaopatřeným dětem, nedokonavším 18 let, padlého, zemřelého a nezvěstného otce, u něhož jsou splněny podmínky § 1, lit. a), zákona ze dne 8. dubna 1919, č. 199 Sb. z. a n. a dětem zemřelého válečného poškozence, nebylo-li zjištěno, že smrt jeho nastala z jiného důvodu, než jest naznačen v uvedeném ustanovení zákonném. Důchod přísluší jen oněm sirotkům, kteří se nemohou ze svého výdělku sami živiti.

Jde-li o dítě, které pro chorobu duševní nebo tělesnou není schopno se živiti, může ministerstvo sociální péče v dohodě s ministerstvem financí povolit výplatu důchodu i přes 18. rok, nejdéle však do 21 let.

Ministerstvo sociální péče se zmocňuje, aby ve výjimečných případech povolilo v dohodě s ministerstvem financí sirotčí důchod i pro sirotky starší 21 let, pokud jsou úplně neschopní k výdělku.

Provádá-li se sirotek, jest to považovati za zaopatření jeho.

§ 21. — Na důchod sirotčí má za týchž podmínek nárok i dítě nemanželské a dítě adoptované.

Ministerstvo sociální péče se zmocňuje, aby v dohodě s ministerstvem financí přiřklo sirotčí důchod v jednotlivých případech také sirotkům, jichž nemanželský otec nebyl československým státním občanem, jichž matka jest však státní občankou československou, a aby pod podmínkou vzájemnosti uzavíralo s cizími státy úmluvy, podle nichž by bylo možno přiřknouti důchod i sirotkům, jichž nemanželská matka není československou státní občankou, jichž nemanželský otec jest však státním občanem československým.

§ 23, odst. 1. — Sirotčí důchod činí 400 Kč ročně pro každé dítě.

§ 24. — Důchod vdovský a sirotčí dohromady nesmí převýšiti 2400 Kč ročně. Kdyby důchody převyšovaly tuto částku, jest důchod sirotčí stejnoměrně snížit.

§ 25. — V odstavci 1. uvedená částka Kč 1800 zvyšuje se na Kč 2400 ročně. V odstavci 4. uvedená částka Kč 300 zvyšuje se na Kč 400.

Odstavec 2.

Ministerstvo sociální péče se zmocňuje, aby v dohodě s ministerstvem financí přiznalo i nevlastním rodičům, případně i pěstounům osoby uvedené v § 20, důchod předků, pokud jsou výdělku neschopní, bylo-li prokázáno, že osoba ta podstatně k jich výživě přispívala.

§ 25a. — Ministerstvo sociální péče se zmocňuje, aby v případě, že důchod vdovský, sirotčí a předků dohromady nepřevyšuje Kč 2400 ročně, přiřklo nevyčerpanou částku, s omezením uvedeným v odstavci 2., sourozencům osoby uvedené v § 20, pokud jsou výdělku úplně neschopní a prokáží-li, že jedině osoba ta poskytovala jim výživu z důvodu jejich výdělečné neschopnosti.

Jednotlivý důchod sourozence činí nejvýše Kč 400 ročně.

§ 26. — Odstavec 3. pozbývá platnosti a místo něho se zařadují jako odst. 3., 4. a 5.:

Váleční poškozcenci, jejichž nárok na důchod podle zákona závisí na snížení výdělečné schopnosti (§§ 8, 17, 25), jsou povinni, kdykoliv toho bude potřeba, podrobiti se lékařským prohlídkám. Podrobné předpisy budou vydány zvláštním nařízením.

Invalidé, kteří se přihlásili nebo přihlásí k lékařským prohlídkám, nemusí se zvláště o důchod hlásiti.

Váleční poškozcenci jsou povinni ve lhůtě, kterou určí Zemský úřad pro péči o válečné poškozcence, své přihlášky o důchod (invalidé přihlášky k lékařské prohlídce) řádně doložiti anebo prokázati, že tak učiniti nemohli. Neučiní-li tak, pozbývají nároku na důchod.

§ 31, odst. 1., lit. a) — a) odpadly-li nebo změnily-li se podmínky, za nichž důchod byl přiznán a vyměřen, anebo objevily-li se okolnosti, z nichž je patrné, že podmínky ty neodpovídaly skutečnosti.

§ 33, odst. 1. — Zemský úřad vydá osobě, jež se o důchod uchází, písemný výměr, jímž rozhodne o přiznání či nepřiznání důchodu, případně o jeho výši. V případech, kdy nárok na důchod závisí na snížení výdělečné schopnosti (§§ 8, 17, 25), obsahují výměr:

a) stanovení procenta nezpůsobilosti výdělečné,

b) rozhodnutí o důchodu.

§ 35. — Do výměru vydaného podle § 33 tohoto zákona přísluší těm válečným poškozcům, jejichž nárok na důchod závisí na snížení výdělečné schopnosti (§ 26, odst. 3.), právo odvolati se ve lhůtě 90 dnů ode dne doručení výměru k zemské odvolací komisi co do stanovení procenta výdělečné neschopnosti; všem válečným poškozcům přísluší v téže lhůtě právo stížnosti k ministerstvu sociální péče ohledně nepřiznání nebo výše důchodu.

Odvolání i stížnost jest podati u okresní úřadovny pro péči o válečné poškozcence příslušné místně podle pobytu válečného poškozence. Bližší ustanovení o odvolání i stížnosti bude obsahovati prováděcí nařízení k tomuto zákonu.

§ 42. — K základním důchodům vyměřeným podle tohoto zákona v §§ 8, 17, odst. 1., 23, 25 a 25 a) jest vypláceti po dobu mimořádných drahotných poměrů přiměřenou přírážku.

Výši této přírážky a dobu, po kterou se bude vypláceti, stanoví s výhradou jiné zákonné úpravy zvláštní nařízení vládní.

Článek II.

Ministerstvo sociální péče se zmocňuje, aby v případech zvláštního zřetele hodných poskytovalo důchody podle tohoto zákona také manželkám, dětem a rodičům vojáků, kteří za světové války upadli do ruského zajetí a po válce se ke svým rodinám nevrátili, zůstavše v cizině.

Ministerstvo sociální péče se zmocňuje, aby v dohodě s ministerstvem financí a vnitra přiznalo v případech zvláštního zřetele hodných důchod vdovský vdově, jež právem opčním nabyla československého státního občanství, zřeknuvši se nároku na tento důchod. Podobně zmocněno je ministerstvo sociální péče přiznati důchod sirotčí sirotkům, jejichž matka a tím i oni, nebo oni sami nabyli československého státního občanství právem opčním s podmínkou zřeknutí se nároku na tento důchod.

Článek III.

Váleční poškození, jimž byl přiznán důchod vdovský, sirotčí nebo předků z důvodu, že osoba, od které odvozují svůj nárok, jest nezvěstná (§§ 13, 20, 25 zákona), jsou povinni do jednoho roku od počátku účinnosti tohoto zákona (v případě, že důchod byl přiznán v době po počátku účinnosti tohoto zákona, do jednoho roku od přiznání důchodu) prokázat, že učinili návrh na zahájení řízení k prohlášení oné osoby za mrtvou. Podle výsledku řízení bude důchod buď zastaven anebo dále vyplácen (§ 31, lit. a). V případě, že oni váleční poškození zmíněného návrhu v stanovené lhůtě neučinili, odpočívá jejich nárok až do té doby, dokud neprokáží, že osoba, od níž odvozují svůj nárok, není na živu.

Článek IV.

Váleční poškození, kteří zákonem ze dne 20. února 1920, č. 142 Sb. z. a n., byli z nároku na důchod vyloučeni a kteří se domnívají, že jim podle ustanovení tohoto zákona důchod nyní přísluší, jsou povinni svůj nárok do jednoho roku od počátku účinnosti tohoto zákona uplatnit přihláškou, o níž platí ustanovení § 26, odst. 5., zákona o požitcích válečných poškozených ve znění tohoto zákona.

Článek V.

Zákon tento nabude účinnosti dnem 1. února 1922. Provést tento zákon ukládá se ministru sociální péče v dohodě s ministry financí, vnitra, zahraničních věcí a zdravotnictví a tělesné výchovy.

(Vyhlášen v 13. částce Sb. z. a n. dne 16. února 1922.)

Zákon ze dne 31. ledna 1922, č. 41, jímž se upravuje péče o invalidní vojiny ze stavu mužstva po válce světové a o pozůstalé po vojnech ze stavu mužstva.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1. — Péče o vojiny ze stavu mužstva, kteří stavše se po 28. únoru 1921 invalidními následkem služby vojenské, byli z činné služby vojenské propuštěni, o příslušníky těchto vojinů a o pozůstalé po vojnech, kteří zemrou (stanou se nezvěstnými) následkem služby vojenské konané po 28. únoru 1921, přísluší ministerstvu sociální péče.

§ 2. — Na tyto osoby vztahují se obdobně ustanovení zákona ze dne 8. dubna 1919, čís. 199 Sb. z. a n., a §§ 1—39, 42—44 zákona ze dne 20. února 1920, č. 142 Sb. z. a n., a budou se na ně vztahovati zákony, kterými tyto zákony budou doplněny neb změněny.

§ 3. — Ode dne, kdy invalidnímu vojínovi neb pozůstalým přiznán bude důchod podle tohoto zákona, nepřísluší důchodci žádný jiný důchod z prostředků státních, pokud snad vzniká podle dosavadních vojenských předpisů zaopatřovacích na základě události, jež způsobila invaliditu nebo přivedla smrt (nezvěstnost) vojínovu, a nenáleží příslušníkům invalidovými nárok na státní vyživovací příspěvky.

§ 4. — Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ustanovení tohoto zákona vztahují se i na případy, kdy událost nárok zakládající povstala před účinností tohoto zákona, ale po 28. únoru 1921.

Provedením tohoto zákona pověřuje se ministr sociální péče v dohodě se zúčastněnými ministry.

(Vyhlášen v 13. částce Sb. z. a n. dne 16. února 1922.)